

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2022/1369

z dnia 5 sierpnia 2022 r.

w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

(Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 1)

zmienione przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data
► <u>M1</u> Rozporządzenie Rady (UE) 2023/706 z dnia 30 marca 2023 r.	L 93	1	31.3.2023

▼B**ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2022/1369**

z dnia 5 sierpnia 2022 r.

w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

*Artykuł 1***Przedmiot i zakres stosowania**

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy mające na celu zaradzenie, w duchu solidarności, poważnym trudnościom w dostawach gazu, z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw gazu Unii. Przepisy te obejmują poprawę koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie krajowych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz oraz możliwość ogłoszenia przez Radę, na wniosek Komisji, unijnego stanu alarmowego jako stanu kryzysowego specyficznego dla Unii, uruchamiającego obowiązki w zakresie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania w całej Unii.

*Artykuł 2***Definicje**

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „właściwy organ” oznacza krajowy organ administracji rządowej lub krajowy organ regulacyjny wyznaczony przez państwo członkowskie, aby zapewnić wdrożenie środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2017/1938;
- 2) „unijny stan alarmowy” oznacza stan kryzysowy specyficzny dla Unii, który uruchamia obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania i który nie jest związany z którymkolwiek ze stanów kryzysowych określonych w art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938;
- 3) „zużycie gazu” oznacza całkowitą dostawę gazu ziemnego na działania prowadzone na terytorium państwa członkowskiego, w tym końcowe zużycie na potrzeby gospodarstw domowych, przemysłu i wytwarzania energii elektrycznej, ale przy wyłączeniu między innymi gazu wykorzystanego do napełnienia magazynów, zgodnie z definicją „dostawy, przemiany i zużycia gazu” stosowaną przez Komisję (Eurostat);
- 4) „surowiec” oznacza „pozaenergetyczne wykorzystanie gazu ziemnego”, o którym mowa w obliczeniach bilansów energii przez Komisję (Eurostat);

▼M1

- 5) „referencyjne zużycie gazu” oznacza wolumen gazu używanego średnio przez państwo członkowskie w okresie referencyjnym; w przypadku państw członkowskich, których zużycie gazu w okresie od dnia 1 kwietnia 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r. wzrosło o co najmniej 8 % w porównaniu ze średnim zużyciem gazu w okresie referencyjnym, „referencyjne zużycie gazu” oznacza tylko wolumen gazu zużytego w okresie od dnia 1 kwietnia 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r.;
- 6) „okres referencyjny” oznacza okres od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia 31 marca 2022 r.;

▼ B

- 7) „cel pośredni” oznacza cel pośredni określony w załączniku Ia do rozporządzenia (UE) 2017/1938.

▼ M1*Artykuł 3***Dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania**

Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zmniejszyć swoje zużycie gazu w okresie od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 31 marca 2024 r. o co najmniej 15 % w porównaniu ze swoim średnim zużyciem gazu w okresie od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia 31 marca 2022 r. („dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania”). Art. 6, 7 i 8 stosuje się do tych dobrowolnych środków zmniejszających zapotrzebowanie.

▼ B*Artykuł 4***Ogłoszenie przez Radę unijnego stanu alarmowego**

1. Rada może, na wniosek Komisji, w drodze decyzji wykonawczej ogłosić unijny stan alarmowy.
2. Komisja przedstawia wniosek dotyczący takiego unijnego stanu alarmowego, gdy uzna, że istnieje znaczne ryzyko poważnego niedoboru dostaw gazu lub w przypadku gdy występuje nadzwyczajnie wysokie zapotrzebowanie na gaz, w odniesieniu do którego środka, o których mowa w art. 3, nie są wystarczające, i które powoduje znaczące pogorszenie się sytuacji w zakresie dostaw gazu w Unii, ale rynek nadal jest w stanie zniwelować to zakłócenie bez konieczności stosowania środków nierynkowych.
3. Komisja przedstawia Radzie wniosek dotyczący ogłoszenia unijnego stanu alarmowego także wtedy, gdy wystąpi o to co najmniej pięć właściwych organów, które na poziomie krajowym ogłosiły stan alarmowy zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2017/1938.
4. Rada może zmienić wniosek Komisji, stanowiąc większością kwalifikowaną.
5. Przed przedstawieniem Radzie wniosku dotyczącego ogłoszenia unijnego stanu alarmowego, Komisja konsultuje się z odnośnymi grupami ryzyka określonymi w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938 (zwanymi dalej „grupami ryzyka”) oraz z Grupą Koordynacyjną ds. Gazu (GKG), ustanowioną na mocy art. 4 tego rozporządzenia.
6. Na wniosek Komisji Rada może w drodze decyzji wykonawczej ogłosić koniec unijnego stanu alarmowego oraz obowiązków, o których mowa w art. 5. Komisja przedstawia Radzie wniosek dotyczący takiej decyzji wykonawczej, w przypadku gdy po dokonaniu oceny uzna, że sytuacja, która stanowiła podstawę do ogłoszenia unijnego stanu alarmowego, nie uzasadnia już utrzymywania unijnego stanu alarmowego, oraz po konsultacji z odnośnymi grupami ryzyka oraz GKG.

▼ B*Artykuł 5***Obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego**

1. W przypadku ogłoszenia przez Radę unijnego stanu alarmowego, każde państwo członkowskie zmniejsza swoje zużycie gazu zgodnie z ust. 2 („obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania”).

▼ M1

2. Do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, przez cały okres obowiązywania unijnego stanu alarmowego, zużycie gazu w każdym państwie członkowskim w okresie od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 31 marca 2024 r. („okres zmniejszenia”) musi być o 15 % niższe od referencyjnego zużycia gazu. Wszelkie zmniejszenia zapotrzebowania osiągnięte przez państwa członkowskie w okresie przed ogłoszeniem unijnego stanu alarmowego uwzględnia się do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.

▼ B

3. Państwo członkowskie, którego system elektroenergetyczny jest zsynchronizowany tylko z systemem elektroenergetycznym państwa trzeciego, jest w razie desynchronizacji względem systemu tego państwa trzeciego zwolnione ze stosowania ust. 2 tak długo, jak funkcjonowanie odizolowanego systemu elektroenergetycznego lub inne usługi na rzecz operatora systemu przesyłu energii są wymagane do zapewnienia bezpiecznego i niezawodnego działania systemu elektroenergetycznego.

4. Państwo członkowskie jest zwolnione ze stosowania ust. 2 tak długo, jak to państwo członkowskie nie jest bezpośrednio połączone z połączonym międzysystemowo systemem gazowym innego państwa członkowskiego.

5. Państwo członkowskie może pomniejszyć referencyjne zużycie gazu stosowane do obliczania docelowego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 o wolumen gazu równy różnicy między swoim celem pośrednim na dzień 1 sierpnia 2022 r., a faktycznym wolumenem zmagazynowanego gazu na dzień 1 sierpnia 2022 r., jeżeli na ten dzień zrealizuje cel pośredni.

6. Państwo członkowskie może pomniejszyć referencyjne zużycie gazu stosowane do obliczania docelowego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 o wolumen gazu zużytego w okresie referencyjnym jako surowiec.

▼ M1

6a. Państwo członkowskie może skorygować referencyjne zużycie gazu stosowane do obliczania docelowego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 o wolumen zwiększonego zużycia gazu wynikającego z przestawienia się z węgla na gaz wykorzystywany w systemie ciepłowniczym, o ile zwiększenie to wynosi co najmniej 8 % w okresie od dnia 1 sierpnia 2023 r. do dnia 31 marca 2024 r. w porównaniu ze średnim zużyciem gazu w okresie referencyjnym i w stopniu, w którym zwiększenie to jest bezpośrednio związane z przestawieniem się.

▼B

7. Państwo członkowskie może pomniejszyć obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania o 8 punktów procentowych, o ile wykaże, że jego połączenie międzysystemowe z innymi państwami członkowskimi mierzone pod względem ciągłej technicznej zdolności eksportowej w porównaniu z jego rocznym zużyciem gazu w 2021 r. jest poniżej 50 %, a ta zdolność na połączeniach międzysystemowych do innych państw członkowskich była faktycznie wykorzystywana do transportu gazu na poziomie co najmniej 90 % przez co najmniej miesiąc przed zgłoszeniem odstąpienia, chyba że dane państwo członkowskie może wykazać, że nie było zapotrzebowania i zdolność została zmaksymalizowana, i że jego krajowe instalacje LNG są komercyjnie i technicznie gotowe do przekierowywania gazu do innych państw członkowskich do poziomu wolumenów wymaganych przez rynek.

8. Państwo członkowskie stojące w obliczu kryzysu elektroenergetycznego może tymczasowo ograniczyć obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania zgodnie z ust. 2 do poziomu koniecznego do złagodzenia ryzyka dla dostaw energii elektrycznej, jeżeli nie istnieją żadne inne ekonomiczne opcje zastąpienia gazu koniecznego do produkcji energii elektrycznej bez poważnego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw. W takim przypadku państwo członkowskie zgłasza powody tego ograniczenia i dostarcza wystarczające dowody na istnienie wyjątkowych okoliczności uzasadniających ograniczenie. W przypadku gdy to konieczne, państwo członkowskie aktualizuje plan gotowości na wypadek zagrożeń zgodnie z art 10 rozporządzenia (UE) 2019/941.

9. Państwo członkowskie zgłasza Komisji swoją decyzję o ograniczeniu obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 5, 6, 7 i 8, wraz z niezbędnymi dowodami na to, że spełnione są warunki ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Zgłoszenie w odniesieniu do ust. 5, 6 i 7 może zostać dokonane już po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, ale nie później niż dwa tygodnie po ogłoszeniu unijnego stanu alarmowego. Zgłoszenie w odniesieniu do ust. 8 może zostać dokonane nie później niż dwa tygodnie po zaistnieniu sytuacji kryzysu elektroenergetycznego, o którym mowa w tym ustępie. O swoim zamiarze państwo członkowskie informuje również odnośnie grupy ryzyka oraz GKG.

10. Na podstawie zgłoszenia oraz po konsultacji z grupami ryzyka oraz GKG Komisja ocenia, czy spełnione są warunki ograniczenia zgodnie z ust. 5, 6, 7 i 8. W przypadku, gdy Komisja uzna, że ograniczenie jest nieuzasadnione, przyjmuje opinię wskazującą powody, dla których państwo członkowskie powinno znieść lub zmodyfikować ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Opinię tę przyjmuje się nie później niż w terminie 30 dni roboczych po otrzymaniu pełnego zgłoszenia zgodnie z ust. 9.

11. W przypadku gdy nie są już spełnione warunki ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zawarte w ust. 5, 6, 7 i 8, państwo członkowskie stosuje docelowe ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 2.

12. Komisja stale monitoruje, czy spełniane są warunki ograniczenia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 5, 6, 7 i 8.

▼B

13. Art. 6, 7 i 8 stosuje się do obowiązkowych środków zmniejszenia zapotrzebowania, bez uszczerbku dla obowiązujących umów długoterminowych.

*Artykuł 6***Środki mające na celu osiągnięcie zmniejszenia zapotrzebowania**

1. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru odpowiednich środków mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania. Środki, o których mowa w art. 3 i 5, muszą być jasno określone, przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i weryfikowalne. Przy wyborze środków państwa członkowskie uwzględniają zasady określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938. Środki te w szczególności:

- a) nie mogą nadmiernie zakłócać konkurencji lub prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu;
- b) nie mogą zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub Unii;
- c) muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) 2017/1938 o odbiorcach chronionych.

2. Przy wprowadzaniu środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie rozważają ustalenie priorytetów stosowania środków mających wpływ na odbiorców innych niż odbiorcy chronieni, określonych w art. 2 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/1938, oraz mogą też wyłączać tych odbiorców z takich środków na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów, które uwzględniają ich znaczenie gospodarcze, a także między innymi następujące elementy:

- a) wpływ zakłócenia na łańcuchy dostaw, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;
- b) ewentualny negatywny wpływ w innych państwach członkowskich, w szczególności na łańcuchy dostaw sektorów niższego szczebla, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;
- c) potencjalne długotrwałe szkody w instalacjach przemysłowych;
- d) możliwości ograniczenia zużycia i stosowania produktów zastępczych w Unii.

3. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie uwzględniają środki mające na celu zmniejszenie zużycia gazu w sektorze energii elektrycznej, środki zachęcające do przestawienia się na inne rodzaje paliwa w przemyśle, krajowe kampanie podnoszące świadomość oraz ukierunkowane obowiązki w zakresie ograniczenia ogrzewania i chłodzenia, służące promowaniu przestawienia się na inne rodzaje paliwa i zmniejszenie zużycia przez przemysł.

▼ B*Artykuł 7***Koordinacja środków zmniejszających zapotrzebowanie**

1. Aby zapewnić odpowiednią koordynację dobrowolnych i obowiązkowych środków zmniejszających zapotrzebowanie zgodnie z art. 3 i 5, państwa członkowskie współpracują ze sobą w ramach każdej z odpowiednich grup ryzyka.

2. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego aktualizuje swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej ustanowiony zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2017/1938 najpóźniej do dnia 31 października 2022 r., aby odzwierciedlić środki dobrowolnego zmniejszenia zapotrzebowania. Każde państwo członkowskie aktualizuje również, w stosownych przypadkach, swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia. Art. 8 ust. 6–10 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nie stosuje się do aktualizacji krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej przeprowadzanych na podstawie niniejszego ustępu.

3. Przed przyjęciem zmienionych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej państwa członkowskie konsultują się z Komisją oraz odpowiednimi grupami ryzyka. Komisja może zwołać posiedzenia grup ryzyka oraz GKG, uwzględniając wszelkie opinie wyrażone w tym kontekście przez państwa członkowskie, w celu przedyskutowania kwestii związanych z krajowymi środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie.

*Artykuł 8***Monitorowanie i egzekwowanie****▼ M1**

1. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego monitoruje na swoim terytorium wdrażanie środków zmniejszających zapotrzebowanie. Co najmniej co dwa miesiące i nie później niż do piętnastego dnia następnego miesiąca państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat swojego zużycia gazu (w teradzulach, TJ). W sytuacji ogłoszenia unijnego stanu alarmowego zgodnie z art. 4 ust. 1, informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, przedkłada się co miesiąc.

Państwa członkowskie mogą podawać w swoich sprawozdaniach dane o zużyciu gazu według sektora, w tym zużyciu gazu w następujących sektorach:

- a) udział gazu w wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła;
- b) zużycie gazu w przemyśle;
- c) zużycie gazu w gospodarstwach domowych i usługach.

Do celów niniejszego ustępu stosuje się definicje i konwencje statystyczne ustanowione w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 ⁽¹⁾ w sprawie statystyki energii.

Grupa Koordynacyjna ds. Gazu wspiera Komisję w monitorowaniu dobrowolnego i obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz.U. L 304 z 14.11.2008, s. 1)

▼B

2. W przypadku gdy na podstawie zgłoszonych danych liczbowych dotyczących zmniejszenia zapotrzebowania Komisja stwierdzi istnienie ryzyka, że państwo członkowskie nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązku w zakresie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z art. 5, Komisja zwraca się do tego państwa członkowskiego o przedłożenie planu określającego strategię skutecznego wypełnienia obowiązku w zakresie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Komisja zwraca się o przedłożenie planu określającego strategię osiągnięcia ewentualnego dalszego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/1938, również do państwa członkowskiego, które zwróciło się o zastosowanie środka solidarnościowego, zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938. W obu przypadkach Komisja wydaje opinię zawierającą uwagi i sugestie dotyczące przedłożonych planów. Państwo członkowskie, którego to dotyczy, należy uwzględnić opinię Komisji.

3. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o wykonaniu niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 9***Przegląd**

Do dnia ►**M1** 1 marca 2024 r. ◀ Komisja dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia w świetle ogólnej sytuacji w zakresie dostaw gazu do Unii oraz przedstawi Radzie sprawozdanie z głównych ustaleń tego przeglądu. Na podstawie tego sprawozdania Komisja może w szczególności zaproponować przedłużenie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 10***Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼M1

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 marca 2024 r.

▼B

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.